

Gondolatok Neumann János halálának 68. évfordulóján

Ebben, az anyai nagyatyja, Kann Jakab által 1887-ben épített házban született 1903-ban az egyik legnagyobb zsenink, akinek életműve talán a legnagyobb hatást gyakorolta a világra. Igen, a világra. Nem túlzás, gondoljatok csak a zsebetekben lévő telefonokra, a beadandó házi feladatokra, a digitalizált világra, amiben élünk vagy a közeljövő nagy kihívására, a mesterséges intelligenciára.

Mindezek mind Neumann Jancsihoz vezethetők vissza. Neumann sok tudományág origója a modern számítógépek működési elveitől a kvantumfizikáig és a játékelméletig.

Az Osztrák-Magyar Monarchia boldog békeidőknek nevezett, hamarosan letűnő korszakában lehetett kisgyerek, egy felvilágosult és művelt nagypolgári zsidó családban, ahol neveltetése kulcsa az oktatásban rejlett. Tízéves korától a korszak egyik legkiválóbb iskolájába és annak is legkiválóbb tehetséggondozó ikonja, Rácz tanár úr matematika óráira járt, a Fasori Evangélikus Főgimnáziumba. Hamar híre is ment Jancsi eszének.

Sokoldalú képességei és lehetőségei kart karba öltve jártak, így párhuzamosan két egyetemen – egyrészt az érdeklődése homlokterében lévő matematikai, másrészt az atyai vágyak kielégítése végett vegyészeti – tanulmányokat folytatott, majd egy harmadikon is diplomázott.

Teóriáival új tudományágakat alapozott meg. Ezek közül a miénk, a mi közös nyelvünk, a mi eszperantónk az informatika.

A visszaemlékezések egyöntetűek: Neumann nyitott volt, minden érdekelt, humorát szívesen csillogtatta hallgatóságának. Szeretett vezetni – bár állítólag nem tudott. Ezt azért mondom, hogy gondolkodjatok el egy pillanatra, nem lehet-e, hogy köztetek is van egy kis Neumann Jancsi, hogy ti is ismertek ilyen srácot. A kérdés az, ki tud-e bontakozni. **Neumann élete azzal a tanulsággal is szolgál, hogy ti is legyetek nyitottak, ne hagyjátok magatokat eltéríteni a titeket érdeklő területről, még ha jövedelmezőbbnek vagy könnyebben meghódíthatónak is tűnik esetleg egy másik.**

Mi, a Neumann Társaság közel hat évtizede létezőnk és több mint 40 éve itt van a székhelyünk a Báthori utcában, Neumann szülőházától pár lépésnyire. Akkor vettük fel Neumann nevét, amikor ő még csak a „túrt” kategóriába tartozott, és büszkén viseljük. '68-as megalakulásunk – szüleitek gyerekkora, ha egyáltalán éltek már – még csak a kiváltságos matematikusok, kibernetikusok találkozóhelye volt. De a számítógépek elterjedésével a '80-as évektől egyik kulcsfeladatunknak tartottuk, hogy a fiatal korosztály informatikai **tehetségazonosítását és gondozását** egy versenyrendszer megalkotásával biztosítsuk. Nagyszerű koponyák fordultak meg tehetséggondozó műhelyünkben, és sokan adják tovább a tudást.

A '90-es években pedig honosítottuk és meggyökereztettük az **ECDL-ICDL** digitális tudáscsomagot, hogy a magyar állampolgárok is rendelkezzenek a nemzetközi mérce szerint elfogadott digitális tudással – és szükség esetén felmutathassák „útlevelüket” a nemzetközi színtereken.

Neumann szülőházánál fogadalmunk, hogy aki most születik Budapesten, annak mindenben a segítségére leszünk, hogy a tehetségét kibontakoztathassa a digitális világban.

Budapest, 2025. 02. 07.